

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	6118395888
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6118395888.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej, v spore žalobcu: K.R.E. konkurzy a reštrukturalizácie, v.o.s., so sídlom Tehelná 189, Zvolen, IČO: 47 791 551, zastúpený JUDr. Róbert Šimko, advokát, so sídlom Grösslingová 56, proti žalovanému: TMS - MONTYS s.r.o., so sídlom Nádražná 1958, Ivanka pri Dunaji, IČO: 34 103 287, zastúpený RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o., so sídlom Výsoká 2/B, Bratislava, IČO: 36 863 360, o zaplatenie 154 716,07 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/57/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. augusta 2024 č. k. 6Cob/48/2023-877, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. augusta 2024 č. k. 6Cob/48/2023-877 a vec v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. apríla 2023 č. k. 23Cb/57/2019-769 vo výroku I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 154 716,07 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26. júla 2015 do zaplatenia, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi jednorazovú paušálnu náhradu vo výške 40 eura v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku III. súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v plnej výške, pričom o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou zo 7. decembra 2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 154 716,07 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26. júla 2015 do zaplatenia, jednorazovú paušálnu náhradu vo výške 40 eura a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že je právnickou osobou, ktorá je v zmysle zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správcoch“) zapísaná v zozname správcov pod č. S1716 vedenom Ministerstvom spravodlivosti

Slovenskej republiky a je oprávnená vykonávať činnosť správcu vrátane reštrukturalizačného správcu podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“ alebo „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). Na základe obchodných rokovaní sa žalobca a žalovaný dohodli, že žalobca titulom svojho postavenia ako správcu vypracuje pre žalovaného reštrukturalizačný posudok a v prípade, ak bude povolená reštrukturalizácia žalovaného, bude vo vlastnom mene pre žalovaného vykonávať funkciu reštrukturalizačného správcu. Dňa 16. septembra 2014 žalobca a žalovaný uzatvorili Zmluvu o vypracovaní reštrukturalizačného posudku č. 01-2014 a žalovaný poveril žalobcu na vypracovanie reštrukturalizačného posudku a následne na výkon funkcie reštrukturalizačného správcu. Bol vypracovaný návrh Zmluvy o výkone funkcie reštrukturalizačného správcu, pričom žalobca tvrdil, že žalobca a žalovaný boli dohodnutí na podpise tejto zmluvy po povolení reštrukturalizácie žalovaného. Žalobca vypracoval 14. novembra 2014 Reštrukturalizačný posudok č. 2014-01-KRE, pričom žalovaný vyhotovenie posudku prevzal 24. novembra 2014 a podal na Okresný súd Bratislava I návrh na povolenie reštrukturalizácie, o ktorom konanie bolo vedené pod sp. zn. 3R/5/2014. Okresný súd Bratislava I vydal 9. decembra 2014 uznesenie sp. zn. 3R/5/2014, zverejnené v Obchodnom vestníku č. 239/14 z 15. decembra 2014, ktorým rozhodol, že začína reštrukturalizačné konanie voči žalovanému. Po povolení reštrukturalizácie žalovaný opomenul podpísať pripravený návrh zmluvy o výkone funkcie reštrukturalizačného správcu. Žalobca bol ale toho názoru, že podmienky výkonu funkcie žalobcu ako reštrukturalizačného správcu vrátane odmeny a platobných podmienok boli medzi žalobcom a žalovaným dohodnuté a odsúhlasené na obchodnom rokovaní 14. septembra 2014 a žalovaný návrh Zmluvy o výkone funkcie správcu po povolení reštrukturalizácie aj podpíše. Do reštrukturalizačného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3R/5/2014 si v lehote od 20. januára 2015 do 19. februára 2015 voči žalovanému uplatnilo pohľadávky 89 veriteľov a veritelia si celkovo prihlásili 1294 pohľadávok v celkovom objeme 5 399 293,88 eura. Reštrukturalizačný správca preskúmal a poprel časť prihlásených pohľadávok v objeme 63 714,44 eura a zistil časť pohľadávok vo výške 5 335 579,44 eura, z toho boli zabezpečení veritelia vo výške 3 668 167,41 eura a nezabezpečení veritelia vo výške 1 667 412,03 eura. Prvá schôdza veriteľov sa konala dňa 26. marca 2015. Dňa 26. marca 2015 žalobca zvolal zasadnutie veriteľského výboru, na ktorom sa osobne zúčastnil. Dňa 3. júna 2015 sa žalobca zúčastnil druhého zasadnutia veriteľského výboru, na ktorom členovia veriteľského výboru schválili záverečný návrh reštrukturalizačného plánu žalovaného v znení, v akom bol predložený predsedovi veriteľského výboru dňa 20. mája 2015. Na schôdzi veriteľov uskutočnenej dňa 29. júna 2015 prítomní veritelia schválili reštrukturalizačný plán žalovaného. Okresný súd Bratislava I dňa 17. júla 2015 vydal uznesenie sp. zn. 3R/5/2014, zverejnené v Obchodnom vestníku č. 141/15 dňa 24. júla 2015, ktorým potvrdil reštrukturalizačný plán žalovaného a skončil reštrukturalizáciu žalovaného. Žalobca v reštrukturalizačnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3R/5/2014 od 19. januára 2015 do 24. júla 2015 riadne vykonával vo vlastnom mene pre žalovaného funkciu reštrukturalizačného správcu, práva a povinnosti vykonával podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, vykonával dohľad nad činnosťou žalovaného, ktorý zahŕňoval schvaľovanie úkonov žalovaného nad rámec bežných úkonov v súlade s § 130 ZKR a uzneseniami súdu, poskytoval žalovanému potrebnú súčinnosť a plnil ostatné úlohy podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a zákona o správcoch až do ukončenia reštrukturalizácie. Žalobca tak vykonával vo vlastnom mene a na účet žalovaného reštrukturalizačného správcu, pričom reštrukturalizácia žalovaného skončila potvrdením reštrukturalizačného plánu a ukončením reštrukturalizácie. Právna úprava platná v čase výkonu funkcie žalobcu ako reštrukturalizačného správcu neobsahovala ustanovenia o spôsobe výpočtu odmeny za výkon reštrukturalizačného správcu. Žalobca po úspešnom ukončení procesu reštrukturalizačného konania 5. augusta 2015 zaslal žalovanému výpočet odmeny podľa zmluvy o výkone funkcie správcu, žalovaný ale žalobcovi vyčíslenú odmenu nezaplatil. Za účelom zmierlivého vyriešenia vzniknutého sporu sa 5. novembra 2015 o 9:30 hod v sídle kancelárie žalobcu uskutočnilo rokovanie žalobcu a žalovaného, z ktorého bol vypracovaný záznam zo stretnutia. Žalovaný sa vyjadril, že uznáva právo správcu na zaplatenie odmeny za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu s tým, že najneskôr do 9. novembra 2025 oznámi správcovi výšku odmeny, ktorú navrhuje a je schopný správcovi zaplatiť. Žalovaný ale správcovi výšku odmeny neoznámil. V mesiaci január 2016 žalovaný na osobnom stretnutí so zástupcom žalobcu navrhol výšku odmeny pre žalobcu vo výške 80 000 eura, ktorú navrhol uhradiť v štyroch splátkach, ktorú ale žalovaný neuhradil. Žalobcovi aj napriek uvedenému vznikol nárok na

zaplatenie obvyklej odmeny za výkon funkcie správcu, a to s prihliadnutím na § 587 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“ alebo „Obchodný zákonník“). Žalobca vyčíslil výšku obvyklej odmeny správcu za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu, na základe súkromného znaleckého posudku č. 340/2018 z 30. novembra 2018 vypracovaného znalkyňou Ing. Mgr. Janou Pecníkovou na sumu 154 716,07 eura bez DPH.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca je právnickou osobou, ktorá je v zmysle zákona o správcoch zapísaná od 27. júna 2014 v zozname správcov pod č. S1716 vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, na základe čoho je oprávnený vykonávať činnosť správcu vrátane reštrukturalizačného správcu podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Dňa 16. septembra 2014 žalobca a žalovaný uzatvorili Zmluvu o vypracovaní reštrukturalizačného posudku č. 01-2014 a žalovaný poveril žalobcu na vypracovanie reštrukturalizačného posudku. Žalobca vypracoval dňa 14. novembra 2014 Reštrukturalizačný posudok č. 2014-01-KRE, v ktorom odporučil reštrukturalizáciu žalovaného a po preskúmaní finančnej a obchodnej stránky spoločnosti žalovaného skonštatoval, že sú splnené podmienky pre reštrukturalizáciu žalovaného. Žalovaný dňa 24. novembra 2014 prevzal vyhotovenie posudku a dňa 24. novembra 2014 podal na Okresný súd Bratislava I návrh na povolenie reštrukturalizácie. Okresný súd Bratislava I uznesením z 9. decembra 2014 sp. zn. 3R/5/2014, zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 239/2014 dňa 15. decembra 2014, rozhodol, že začína reštrukturalizačné konanie voči žalovanému. Okresný súd Bratislava I uznesením z 13. januára 2015 sp. zn. 3R/5/2014, zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 11/2015 z 19. januára 2015, rozhodol, že povoľuje reštrukturalizáciu žalovaného a ustanovil žalobcu do funkcie reštrukturalizačného správcu. Do reštrukturalizačného konania si v stanovenej lehote uplatnilo pohľadávky 89 veriteľov, celkovo 1294 prihlásených pohľadávok v celkovom objeme 5 399 293,88 eura. Žalobca ako správca preskúmal a poprel časť prihlásených pohľadávok v objeme 63 714,44 eura a zistil zostávajúcu časť pohľadávok vo výške 5 335 579,44 eura, z toho zabezpečení veriteľa predstavovali časť vo výške 3 668 167,41 eura a nezabezpečení veriteľa časť vo výške 1 667 412,03 eura. Prvá schôdza veriteľov sa konala 26. marca 2015 o 11.00 hod. v Bratislave, na ulici Zochova 6-8. Správca zvolal dňa 26. marca 2015 zasadnutie veriteľského výboru, na ktorom sa osobne zúčastnil. Dňa 3. júna 2015 sa žalobca zúčastnil druhého zasadnutia veriteľského výboru, na ktorom členovia veriteľského výboru schválili záverečný návrh reštrukturalizačného plánu žalovaného v znení, v akom bol predložený predsedovi veriteľského výboru dňa 20. mája 2015. Na schôdzi veriteľov konanej 29. júna 2015 o 11.00 hod. v Bratislave na ulici Zochova 6-8 prítomní veriteľa schválili reštrukturalizačný plán žalovaného. Okresný súd Bratislava I uznesením zo 17. júla 2015 sp. zn. 3R/5/2014, zverejneným 24. júla 2015 v Obchodnom vestníku č. 141/15 rozhodol, že potvrdzuje reštrukturalizačný plán žalovaného a končí reštrukturalizáciu žalovaného. Žalobca po úspešnom ukončení procesu reštrukturalizačného konania 5. augusta 2015 zaslal žalovanému výpočet odmeny podľa zmluvy o výkone funkcie správcu, žalovaný ale namietol výšku vyúčtovanej odmeny a oznámil žalobcovi, že nepodpisal návrh Zmluvy o výkone funkcie správcu. Žalobca listom z 8. novembra 2016 vyzval žalovaného na úhradu časti vyčíslenej odmeny za výkon funkcie správcu v sume 80 000 eura v lehote do 15. novembra 2016, avšak žalovaný uvedenú sumu nezaplatil.

1.3. Vo vzťahu k spornej otázke, či žalobca vykonával funkciu reštrukturalizačného správcu, alebo funkciu reštrukturalizačného správcu vykonávala Advokátska kancelária CLS Čavojský & Partners, s.r.o., súd prvej inštancie poukázal na výpoveď svedka E. H. a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 13. januára 2015 sp. zn. 3R/5/2014, ktorým súd povolil reštrukturalizáciu žalovaného a ustanovil žalobcu do funkcie reštrukturalizačného správcu. Žalobca počas reštrukturalizácie žalovaného riadne vykonával jednotlivé úkony reštrukturalizačného správcu v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii až do momentu ukončenia reštrukturalizácie. Súd prvej inštancie preto považoval za jednoznačne preukázané, že žalobca vykonával v čase od 19. januára 2015 do 24. júla 2015 pre žalovaného funkciu reštrukturalizačného správcu. Z predložených dôkazov podľa súdu prvej inštancie nevyplývalo, že by Advokátska kancelária CLS Čavojský & Partners, s.r.o., vykonávala pre žalovaného funkciu reštrukturalizačného správcu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3R/5/2014 namiesto žalobcu. Súd prvej inštancie považoval za nerelevantnú skutočnosť, že žalovaný pri zasielaní podkladov potrebných pre vypracovanie reštrukturalizačného posudku komunikoval s Advokátskou kanceláriou CLS Čavojský & Partners, s.r.o.

1.4. K spornej otázke odmeny reštrukturalizačného správcu súd prvej inštancie uviedol, že žalobca vykonával vo vlastnom mene a na účet žalovaného funkciu reštrukturalizačného správcu, pričom súd na

činnosť žalobcu ako reštrukturalizačného správcu aplikoval § 108 ods. 1, § 113 ods. 1 a 3, § 116 ods. 4 predposledná veta a § 120 ods. 2 ZKR. Právna úprava platná v čase výkonu funkcie žalobcu ako reštrukturalizačného správcu neobsahovala osobitné ustanovenia o spôsobe výpočtu odmeny za výkon reštrukturalizačného správcu. Žalobcovi podľa súdu prvej inštancie vznikol nárok na zaplatenie obvyklej odmeny za výkon funkcie správcu, keďže žalobca reálne vo vlastnom mene a pre žalovaného vykonával funkciu správcu v predmetnom reštrukturalizačnom konaní, ako aj s prihliadnutím na § 587 ods. 1 OBZ. Aj keď neprišlo k podpísaniu Zmluvy o výkone funkcie správcu, žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie obvyklej odmeny za výkon funkcie správcu podľa § 116 ods. 4 predposledná veta ZKR.

1.5. K tretej spornej otázke k výške odmeny reštrukturalizačného správcu súd prvej inštancie uviedol, že vychádzal zo záverov súkromného znaleckého posudku č. 340/2018 z 30. novembra 2018 vypracovaného znalkyňou Ing. Mgr. Janou Pecníkovou, z ktorého vyplynulo, že výška obvyklej odmeny reštrukturalizačného správcu za výkon takejto funkcie sa skladá z priemernej jednorazovej odmeny správcu v období rokov 2013 až 2015 priemerne v sume 62 642,86 eura bez DPH, zaokrúhlene 63 000 eura bez DPH a z priemernej podielovej odmeny správcu v období rokov 2013 až 2015 vo výške 9,14 %, zaokrúhlene 9 % hodnoty časti záväzkov dlžníka, ktoré dlžník evidoval vo svojom účtovníctve ku dňu začatia reštrukturalizácie a ktoré na základe potvrdeného plánu nebol povinný zaplatiť veriteľom, čo predstavuje sumu 91 716,07 eura bez DPH. Celková obvyklá odmena žalobcu za výkon činnosti reštrukturalizačného správcu v reštrukturalizačnom konaní tak predstavovala sumu 154 716,07 eura. Znalecký posudok vypracovaný súdnou znalkyňou Ing. Mgr. Janou Pecníkovou spĺňal všetky zákonné náležitosti súkromného znaleckého posudku podľa § 209 ods. 2 CSP, keďže obsahoval znaleckú doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku a išlo o znalca z odboru, ktorý bol schopný odborne a kvalifikovane posúdiť kladené otázky. Súd nevykonával znalecké dokazovanie nariadením súdu, keďže predmetný súkromný znalecký posudok č. 340/2018 z 30. novembra 2018 považoval aj s ohľadom na hospodárnosť konania za dostatočne správne vypracovaný. Súd prvej inštancie z uvedených dôvodov priznal žalobcovi žalovanú výšku odmeny reštrukturalizačného správcu v sume 154 716,07 eura.

1.6. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj právo na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 365 a § 369 OBZ. Žalobca si v konaní uplatnil úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z predmetnej odmeny, pričom za prvý deň omeškania súd prvej inštancie vyhodnotil 26. júl 2015, čo bol deň nasledujúci po dni zverejnenia uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3R/5/2014. Súd prvej inštancie súčasne žalovanému priznal právo na náhradu jednorazovej paušálnej náhrady vo výške 40 eura podľa § 369c ods. 1 OBZ a v súlade s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP aj nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. augusta 2024 č. k. 6Cob/48/2023-877 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v konaní nebolo sporné, že sporové strany nemali medzi sebou uzavretú písomnú zmluvu o výkone funkcie reštrukturalizačného správcu a žalobca bol v súlade s ustanovením § 116 ods. 4 ZKR a s návrhom žalovaného na povolenie reštrukturalizácie ustanovený do funkcie správcu reštrukturalizačného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3R/5/2014, ktorú vykonával od 19. januára 2015 do 24. júla 2015 v mene žalovaného a na jeho účet ako dohľad nad podnikaním žalovaného, ktorý zahrňoval schvaľovanie úkonov nad rámec bežných úkonov v súlade s § 130 ZKR a poskytoval žalovanému potrebnú súčinnosť a plnil povinnosti správcu v reštrukturalizačnom konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a zákona o správcoch až do ukončenia reštrukturalizácie. V konaní bola sporná identifikácia právneho vzťahu medzi reštrukturalizačným správcom a dlžníkom počas reštrukturalizácie, ktorý súd prvej inštancie posúdil ako komisionársky vzťah a s tým súvisiaci výpočet výšky odmeny reštrukturalizačného správcu za výkon funkcie v reštrukturalizačnom konaní.

2.2. Žalovaný v odvolaní namietal, že vzťah dlžníka a správcu nie je súkromnoprávnym komisionárskym vzťahom, ani mandátnym vzťahom, pretože správca je úradnou osobou, ktorá vykonáva dohľad nad podnikaním dlžníka počas reštrukturalizácie, ide o sui generis postavenie správcu vyplývajúce zo zákona o konkurze a reštrukturalizácii a vzniká rozhodnutím insolvenčného súdu. Žalovaný ďalej namietal, že v čase prebiehajúceho reštrukturalizačného konania zákon o konkurze a reštrukturalizácii neupravoval nárok reštrukturalizačného správcu na odmenu, pričom podľa právnej úpravy účinnej od 1. marca 2017

patrí správcovi iba paušálna odmena v zmysle vykonávacej vyhlášky k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii a nie súkromnoprávna odmena. Odvolací súd k týmto odvolacím námietkam poukázal na skutočnosť, že kým súd plní v konkurznom konaní predovšetkým rozhodovaciu, kontrolnú a dohľadovú funkciu, správca konanie administruje a stará sa o riadny chod konania. Procesne ale správca nie je účastníkom konkurzného konania, nie je ani zamestnancom súdu a jeho úkony nemôžu byť považované za úkony súdu. Správca môže vystupovať ako účastník konania v osobitných prípadoch, keď sa rozhoduje o jeho právach, napríklad v prípade, keď súd rozhoduje o odmene správcu. Reštrukturalizačný správca vykonáva všeobecný dohľad nad podnikaním dlžníka, najmä dohliada na konanie dlžníka tým, že schvaľuje právne úkony, ktoré podliehajú súhlasu správcu a sleduje vývoj obchodnej a finančnej situácie podniku. Správca preberá výkon dispozičných oprávnení namiesto dlžníka, spravuje jeho majetok a v niektorých prípadoch aj prevádzkuje podnik. Z pohľadu hmotného práva sa konanie správcu podľa odvolacieho súdu javí ako konanie mandátára, keďže pokiaľ ide o majetok úpadcu, ktorý podlieha konkurzu, správca koná v mene úpadcu a na jeho účet. Podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase výkonu funkcie žalobcu ako reštrukturalizačného správcu žalovaného, výber osoby správcu zostával výlučne na tom, kto správcu poveril vypracovaním posudku. Súčasťou poverenia správcu bola spravidla vždy dohoda správcu a toho, kto ho poveril ohľadom vypracovania posudku a výkonu budúcej činnosti správcu a odmeny správcu. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca bol v zmysle § 116 ods. 4 ZKR a v súlade s návrhom žalovaného ustanovený do funkcie správcu reštrukturalizačného konania a svoju funkciu vykonával v mene žalovaného a na jeho účet podľa § 44 ods. 1 ZKR s poukazom na § 129 ods. 1 ZKR, a to od 19. januára 2015 do 24. júla 2015, čím mu vznikol nárok na zaplatenie odmeny za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu. Reštrukturalizačný správca prijal poverenie od žalobcu na vypracovanie posudku, a to 16. septembra 2014. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným mal povahu súkromnoprávneho vzťahu, ale nestotožnil sa s právnym názorom, že sa riadi ustanoveniami komisionárskej zmluvy podľa § 577 OBZ.

2.3. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade išlo o vzťah uzatvorený v zmysle mandátnej zmluvy podľa § 566 ods. 1 a nasl. OBZ, keďže to vyplýva z charakteru výkonu funkcie reštrukturalizačného správcu. Na vzťah medzi sporovými stranami sa primerane aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve, pričom v zmysle § 571 ods. 1 OBZ, ak výška odplaty nie je určená v zmluve, je mandant povinný mandatárovi zaplatiť odplatu, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy za činnosť obdobnú činnosti, ktorú mandatár uskutočnil pri zariadení záležitosti. Odvolací súd vzhľadom na rozdielne právne posúdenie umožnil sporovým stranám, aby sa k možnému použitiu ustanovení § 566 až § 576 OBZ vyjadrili.

2.4. K odvolacej námietke žalovaného, že stanovenie výšky obvyklej odmeny reštrukturalizačného správcu nespadá pod žiadne zo znaleckých odvetví, v ktorých má znalkyňa Ing. Mgr. Jana Pecníková odbornú spôsobilosť uznanú štátom, odvolací súd uviedol, že znalecký posudok vypracovaný Ing. Mgr. Janou Pecníkovou obsahuje znaleckú doložku v zmysle § 209 ods. 2 CSP, obsahom ktorého je vyhlásenie, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Z predloženého súkromného znaleckého posudku je zároveň možné poznať, z ktorých zistení a podkladov znalec vychádzal a na základe akých úvah došiel k svojmu záveru. Zákon č. 382/2004 Z. z. sa podľa odvolacieho súdu explicitne nevyjadruje k otázke zaradenia znalcov pod jednotlivé znalecké odvetvia, uvedené je ale možné odvodiť z právnej úpravy obsiahnutej v tomto zákone. Znalecký posudok vypracovala znalkyňa zapísaná v odbore Ekonómia a manažment, odvetvie Účtovníctvo a daňovníctvo a Kontrolíng. Obsahom odvetvia Účtovníctvo a daňovníctvo je znalecké dokazovanie smerujúce k posúdeniu správnosti vedenia účtovníctva a účtovnej evidencie a znalecké dokazovanie v oblasti priamych a nepriamych daní a obsahom odvetvia Kontrolíng je metodické posúdenie správnosti použitia všeobecne záväzných, vedecky podložených predpisov a postupov v oblasti rozpočtovníctva, kalkulácií, cenotvorby, stanovenia výšky škody, ušlého zisku, resp. finančnej ujmy vrátane vypracovania finančno-ekonomickej analýzy, pričom obsahom odvetvia Kontrolíng je aj stanovenie všeobecnej hodnoty pohľadávok. Žalovaný zároveň v odvolaní neuviedol, z ktorého odboru, resp. odvetvia, by mal byť znalec oprávnený vypracovať predmetný znalecký posudok. K samotnému obsahu a záverom znaleckého posudku sa žalovaný nevyjadril. Žalovaný si mohol dať vypracovať iný znalecký posudok a predložiť ho súdu prvej inštancie. K námietke žalovaného, že do odvetvia Kontrolíng spadá len metodické posudzovanie správnosti použitia všeobecne záväzných, vedecky podložených predpisov a

postupov, a nie stanovenie výšky obvyklej odmeny, odvolací súd uviedol, že metodikou je postup, resp. súhrn pracovných spôsobov a metód v určitej oblasti, pričom metodickým posúdením je sústavné, konané podľa určitej metódy, premyslené posúdenie správnosti postupov okrem iného v oblasti kalkulácií, cenotvorby, ušlého zisku, vrátane vypracovania ekonomicko-finančnej analýzy. Pokiaľ je znalec zaradený v tomto odvetví spôsobilý odborne podľa určitých metód posudzovať správnosť použitých postupov v oblasti kalkulácií, je z podstaty veci odborne spôsobilý kalkulácie vypracovať aj sám. Zároveň explicitným obsahom odvetvia Kontroling je aj stanovenie všeobecnej hodnoty pohľadávok. Odvolací súd sa z uvedených dôvodov stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že išlo o znalca z odboru, ktorý bol schopný odborne a kvalifikovane posúdiť kladené otázky.

2.5. Odvolací súd uzavrel, že žalobca má nárok na odmenu, ktorá bola obvyklá v danom čase za činnosť obdobnú činnosti, ktorú uskutočnil v rámci reštrukturalizácie, a to v súlade s § 571 ods. 1 OBZ. Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že neprišlo k uzatvoreniu zmluvy o výkone funkcie správcu, pretože zákon nestanovuje ako podmienku platnosti zmluvy o výkone funkcie správcu písomnú formu. Žalobca preto v konaní preukázal dôvodnosť žalobou uplatnenej odmeny reštrukturalizačného správcu a predloženým súkromným znaleckým posudkom dostatočným spôsobom preukázal odôvodnenosť uplatnenej výšky odmeny.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil.

3.1. Dovolacie dôvody žalovaný vymedzil nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.2. Dovolaťel považuje za nesprávny odkaz odvolacieho súdu na § 44 ZKR, ktorý sa má týkať výlučne konkurzného správcu, a nie aj reštrukturalizačného správcu. Reštrukturalizačný správca totiž nenakladá s majetkom úpadcu, nekoná za úpadcu vo veciach jeho majetku a nekoná v mene a na účet úpadcu. Reštrukturalizačný správca nepreberá výkon dispozičných oprávnení namiesto úpadcu v reštrukturalizácii, nespravuje majetok úpadcu v reštrukturalizácii a neprevádzkuje podnik úpadcu počas reštrukturalizácie. Odvolací súd preto vychádzal z absolútne nesprávnej aplikácie ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Vo vzťahu k posúdeniu vzťahu ako mandátneho dovolateľ poukázal na skutočnosť, že základnou charakteristikou mandátnej zmluvy je zariadenie obchodnej záležitosti na účet mandanta, pričom spoločným znakom obstarávateľských zmlúv je zastúpenie osoby pri obstaraní určitej záležitosti. Mandátna zmluva je vo svojej podstate druhom priameho zastúpenia. V rámci reštrukturalizačného konania ale správca vykonáva činnosti vymedzené zákonom a nevykonáva žiadne činnosti podľa dohody s úpadcom. Správca nie je zástupcom úpadcu. Správca v reštrukturalizačnom konaní je nezávislý, štátom ustanoveným subjektom na výkon dohľadu nad priebehom konania. Nejde preto o súkromnoprávny vzťah, mandátny vzťah a ani komisionársky vzťah dlžníka a správcu. Správca nekoná na účet dlžníka, nekoná podľa pokynov dlžníka a nezariaďuje pre dlžníka žiadnu obchodnú záležitosť a nekoná v mene dlžníka. Dovolaťel ďalej poukázal na skutočnosť, že správca vyhotovujúci reštrukturalizačný posudok vie, že ak dlžník podá návrh na povolenie reštrukturalizácie, tak zákon o konkurze a reštrukturalizácii určuje, že za reštrukturalizačného správcu dlžníka súd ustanoví toho správcu, ktorý vyhotovil reštrukturalizačný posudok. Správca preto svoju odmenu za vyhotovenie reštrukturalizačného posudku ustanovuje aj s prihliadnutím na túto skutočnosť. Pokiaľ žalobca neuzatvoril so žalovaným dohodu o odmene za činnosť reštrukturalizačného správcu, túto jeho činnosť už kryla dohodnutá odmena za vyhotovenie reštrukturalizačného posudku alebo sa žalobca nestaral o svoje práva a nedohodol si odmenu za túto jeho činnosť. Ak žalobca nepostupoval v súlade so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, takúto situáciu nie je možné napraviť analógiou právnej úpravy mandátnej zmluvy, pretože funkcia správcu je vzťahom *sui generis* podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a nie súkromnoprávnym vzťahom.

3.3. Nesprávne právne posúdenie veci vidí dovolateľ aj v posúdení spôsobilosti súkromného znaleckého posudku predloženého do konania žalobcom. Žalovaný v konaní namietal, že znalecký posudok nebol vypracovaný znalcom, ktorý by bol schopný odborne a kvalifikovane posúdiť obvyklú výšku odmeny za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu. Znalkyňa Ing. Mgr. Jana Pecníková je znalcom v odbore Ekonomie a manažment, v odvetviach účtovníctvo a daňovníctvo a kontroling a súčasne je znalcom v znaleckom odbore Stavebníctvo a v rámci neho v odvetví pozemné stavby, odhad hodnoty

nehnuteľností. Podľa dovolateľa je evidentné, že stanovenie výšky obvyklej odmeny reštrukturalizačného správcu nespadá pod žiadne odvetvie, v ktorých má Ing. Mgr. Jana Pecníková odbornú spôsobilosť uznanú štátom. Právne posúdenie veci odvolacím súdom, podľa ktorého stanovenie obvyklej odmeny reštrukturalizačného správcu spadá pod odvetvie kontroling, je podľa žalovaného nesprávne. V zmysle Prílohy č. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 228/2018 Z. z. je obsahom odvetvia kontroling metodické posúdenie správnosti použitia všeobecne záväzných, vedecky podložených predpisov a postupov v oblasti rozpočtovníctva, kalkulácií, cenotvorby, stanovenia výšky škody, ušlého zisku, respektíve finančnej ujmy vrátane vypracovania ekonomicko-finančnej analýzy. Obsahom odvetvia je aj stanovenie všeobecnej hodnoty pohľadávok. Dovolateľ namietá najmä ten záver súdu, že pokiaľ je znalec spôsobilý posudzovať správnosť použitých postupov v oblasti kalkulácií, je z podstaty veci aj odborne spôsobilý kalkulácie aj sám vypracovať. Ide o dve rozdielne veci. Uvedený právny názor odvolacieho súdu je preto podľa dovolateľa nelogický, nepresvedčivý, zároveň nesprávny a arbitrárny. Dovolateľ zároveň spochybnil možnosť stanovenia obvyklej odmeny reštrukturalizačných správcov na trhu, keďže do marca 2017 mohla byť odmena výlučne predmetom dohody medzi správcou a úpadcom a od marca 2017 je zákonom paušálne určená. Aj následná zákonom stanovená výška paušálnej odmeny nasvedčuje tomu, že záver znaleckého posudku Ing. Jany Pecníkovej číslo 340/2018 z 30. novembra 2018, podľa ktorého má byť výška odmeny žalobcu za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu žalovaného v sume 154 716,07 eura, je nesprávny.

3.4. Dovolateľ najvyššiemu súdu navrhol aj odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia z dôvodu začatej exekúcie, ktorej vykonanie priamo ovplyvní žalovaného pri výkone jeho podnikateľskej činnosti a pripraví žalovaného o všetky jeho likvidné prostriedky. Možná ujma na strane žalovaného tak reálne prevyšuje nad ujmom hroziacou žalobcovi, ktorá by mu vznikla odkladom vykonateľnosti.

4. K dovolaniu žalovaného doručil súdu vyjadrenie žalobca. Podľa žalobcu je prvá právna otázka formulovaná dovolateľom natoľko nekonkrétna a široko koncipovaná, že nemôže spĺňať požiadavku konkrétnej právnej otázky. Žalovaný mal v dovolaní uviesť, ako mala byť právna otázka právneho vzťahu medzi úpadcom a správcou správne riešená. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že správca má v jednotlivých fázach reštrukturalizačného konania rôzne postavenie, keďže v nich vykonáva odlišné činnosti. Správca je pred začatím reštrukturalizačného konania činný tým, že vypracúva odborný reštrukturalizačný posudok, v ktorom v závislosti od zistených skutočností odporučí povolenie reštrukturalizácie. Po povolení reštrukturalizácie nastupuje výkon funkcie reštrukturalizačného správcu a následne je ďalšou formou eventuálny výkon funkcie dozorného správcu po skončení reštrukturalizácie. Z vykonaného dokazovania je podľa žalobcu zrejmé, že žalovaný si bol od začiatku vedomý povinnosti zaplatiť žalobcovi odmenu za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu, o výške ktorej prebiehali medzi sporovými stranami rokovania. Žalovaný uzavretie dohody o odmene účelovo odďaľoval. Už samotný fakt, že novšia právna úprava exaktne určuje výšku odmeny správcu indikuje, že jedným zo základných prvkov právneho vzťahu medzi správcou a dlžníkom je odplätnosť. Žalobca sa stotožnil so závermi odvolacieho súdu aj vo vzťahu k správnosti znaleckého posudku a dostatočnej odbornej spôsobilosti znalkyne pre jeho vypracovanie. Žalovaný v priebehu konania nepredložil oponentný znalecký posudok a nevyvinul včas dôkaznú iniciatívu v smere relevantného spochybnenia znaleckého dokazovania. Dovolateľ podľa žalobcu neodôvodnil dostatočne ani dôvod hodný osobitného zreteľa pre navrhovaný odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Žalobca navrhuje, aby dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného, prípadne dovolanie žalovaného zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 16. septembra 2025 sp. zn. 3Obdo/11/2025 odložil na návrh dovolateľa vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, a to s prihliadnutím na obsah dovolania, absenciu zjavných dôvodov vedúcich k odmietnutiu dovolania, najmä so zohľadnením prebiehajúceho exekučného konania a ujmy, ktorá môže vzniknúť na oboch sporových stranách. Dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci sú naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré opodstatňujú odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné i dôvodné.

7. Žalovaný dovolacie dôvody vymedzil nesprávnym právnym posúdením veci v dvoch právnych otázkach, a to v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

8. Prvú právnú otázku dovolateľ vymedzil nesprávnym právnym posúdením vzťahu dlžníka a správcu ako súkromnoprávneho mandátneho vzťahu. Vzťah reštrukturalizačného správcu a úpadcu nie je podľa dovolateľa mandátnym vzťahom, keď správca vykonáva činnosti vymedzené zákonom a nevykonáva žiadne činnosti na základe dohody s úpadcom. Zároveň nekoná na účet dlžníka, nekoná podľa pokynov dlžníka, nezariaďuje pre dlžníka žiadnu obchodnú záležitosť a nekoná v mene dlžníka. Medzi žalobcom a žalovaným preto podľa dovolateľa nemohlo ísť o súkromnoprávny vzťah, keď funkcia reštrukturalizačného správcu je výkonom zákonom danej pôsobnosti.

9. Odvolací súd dospel vo svojom rozhodnutí na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že vzťah reštrukturalizačného správcu a úpadcu je v reštrukturalizácii potrebné primerane posudzovať podľa ustanovení § 566 ods. 1 a nasl. OBZ o mandátnej zmluve a vzhľadom na skutočnosť, že žalobca riadne vykonával funkciu reštrukturalizačného správcu pre žalovaného, vznikol za výkon tejto funkcie žalobcovi nárok na odmenu.

10. Najvyšší súd konštatuje, že predmetná právna otázka bola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu a dovolací súd v rozhodovacej praxi neidentifikoval jej vyriešenie. Z uvedeného dôvodu konštatuje prípustnosť dovolania žalovaného pri prvej právnej otázke podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

11. Podľa § 116 ods. 4 ZKR v znení účinnom do 28. februára 2017 v uznesení o povolení reštrukturalizácie súd ustanoví správcu, vyzve veriteľov, aby v zákonnej lehote prihlásili pohľadávky, a určí rozsah právnych úkonov dlžníka, ktoré majú počas reštrukturalizácie podliehať súhlasu správcu; v uznesení tiež poučí veriteľov o spôsobe prihlasovania pohľadávok, následkoch nedodržania lehoty na prihlasovanie pohľadávok a následkoch nesprávneho prihlásenia pohľadávok. Do funkcie správcu ustanoví toho, kto vypracoval posudok. Uznesenie súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku; uznesenie tiež doručí účastníkom reštrukturalizačného konania, ustanovenému správcovi, príslušnému registrovému súdu, príslušnému daňovému orgánu a colnému riaditeľstvu.

12. Podľa § 206f ods. 1 ZKR konania začaté pred 1. marcom 2017 sa dokončia podľa právnych predpisov účinných do 28. februára 2017.

13. Podľa § 129 ods. 1 ZKR správca počas reštrukturalizácie vykonáva nad podnikaním dlžníka dohľad. Pri výkone dohľadu patria správcovi rovnaké oprávnenia ako správcovi počas konkurzu pri zisťovaní majetku podliehajúceho konkurzu; ustanovenia § 74 a § 75 sa použijú primerane. Dohľad nad dlžníkom je správca povinný vykonávať s odbornou starostlivosťou tak, aby dlžník neznížil hodnotu svojho majetku alebo nezmaril úspešné skončenie reštrukturalizácie. Ak dlžník závažne alebo opakovane poruší povinnosti ustanovené týmto zákonom, správca bezodkladne požiada súd o vyhlásenie konkurzu.

14. Podľa § 130 ods. 1 ZKR právne úkony dlžníka počas reštrukturalizácie podliehajú súhlasu správcu v rozsahu určenom súdom v uznesení o povolení reštrukturalizácie. Súhlasu správcu počas reštrukturalizácie podliehajú tiež právne úkony dlžníka v pracovnoprávných vzťahoch.

15. Podľa § 577 OBZ komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje, že zariadi vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú obchodnú záležitosť, a komitent sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu.

16. Podľa § 587 ods. 1 OBZ ak sa výška odplaty nedojednala, príslúcha komisionárovi odplata primeraná uskutočnenej činnosti a dosiahnutému výsledku s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť v čase uzavretia zmluvy.

17. Dovolací súd v prvom rade poukazuje na rozpornú argumentáciu dovolateľa, v zmysle ktorej (na jednej strane) nemôže ísť v prípade výkonu funkcie reštrukturalizačného správcu podľa dovolateľa o

súkromnoprávny vzťah s dlžníkom a (na strane druhej) dovolateľ argumentuje porušením zásady *vigilantibus iura scripta sunt* zo strany žalobcu, kedy si žalobca na svoju škodu nedohodol odmenu za svoju činnosť so žalovaným, a to práve uzatvorením zmluvy so žalovaným. Dovolateľ tak súkromnoprávnu dohodu medzi žalobcom a žalovaným ohľadom odmeny za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu nepripúšťa, súčasne ale v ďalšej argumentácii uvádza, že buď je táto odmena zohľadnená už v zmluve o vypracovaní reštrukturalizačného posudku, alebo sa žalobca nestaral o svoje práva neuzatvorením osobitnej dohody o odmene za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu.

18. V konaní nebolo sporné, že právna úprava obsiahnutá v zákone o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom v čase začatia reštrukturalizačného konania žalobcu výslovne neupravovala právo reštrukturalizačného správcu na odmenu za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu a nadväzujúco preto neupravovala ani spôsob určenia výšky takej odmeny.

19. Najvyšší súd je vzhľadom na povahu činnosti reštrukturalizačného správcu toho názoru, že ide o právny vzťah *sui generis*, pri ktorom právna úprava účinná v rozhodnom čase práva a povinnosti správcu vo vzťahu k samotnej reštrukturalizácii vymedzuje, zároveň ale o odmene reštrukturalizačného správcu mlčí. Pri tomto právnom vzťahu je podľa dovolacieho súdu potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že za správcu v reštrukturalizácii podľa rozhodnej právnej úpravy bol ustanovený ten správca, ktorý vypracoval reštrukturalizačný posudok. Právna úprava preto predpokladala, že za správcu bude ustanovený subjekt, ktorého dlžník poveril vypracovaním reštrukturalizačného posudku, pričom poverenie predpokladá dohodu medzi správcom a dlžníkom na vypracovaní reštrukturalizačného posudku a ďalšej činnosti pre dlžníka v prípade povolenia reštrukturalizácie. Dovolaciemu súdu sa žiada dodať, že i v prípade vypracovania reštrukturalizačného posudku (kde postup správcu a obsah posudku rovnako vymedzuje právna úprava) zákon rovnako mlčí o odmene za jeho vypracovanie. Z uvedeného mlčania právnej úpravy podľa najvyššieho súdu nie je možné vyvodiť, že by odmena správcu za výkon funkcie správcu počas reštrukturalizácie nemohla byť rovnako ako v prípade poverenia na vypracovanie reštrukturalizačného posudku predmetom dvojstranného právneho úkonu súkromnoprávnej povahy.

20. Z uvedeného dôvodu je najvyšší súd toho názoru, že právna úprava správcu v reštrukturalizácii v rozhodnom období nezamedzovala dohode medzi správcom a dlžníkom o výške odmeny za výkon funkcie správcu v reštrukturalizácii. Naopak je aj z obsahu vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 665/2005 Z. z.“), ktorá upravovala v rozhodnom čase výšku, druh, spôsob určenia odmeny a úhradu výdavkov predbežného správcu, správcu v konkurze a správcu v konaní o oddĺžení, avšak odmenu správcu v reštrukturalizácii a rovnako ani odmenu za vypracovanie reštrukturalizačného posudku nespomínala, zrejme, že výška, druh a spôsob určenia odmeny správcu v reštrukturalizácii bola ponechaná na dohodu medzi správcom a dlžníkom. Zároveň pokiaľ taká dohoda medzi správcom a dlžníkom písomne uzatvorená nebola, je podľa najvyššieho súdu s ohľadom na spravodlivé usporiadanie vzťahov a skutočný výkon funkcie správcu v reštrukturalizácii potrebné medzeru v práve vyplniť použitím analógie.

21. Dovolací súd poukazuje aj na odbornú literatúru, podľa ktorej je poverenie správcu jednotstranným právnym úkonom, ktorý však správca musí prijať, aby mu vznikla povinnosť posudok vypracovať. Súčasťou poverenia je spravidla vždy dohoda správcu a toho, kto správcu poveril, o pravidlách ohľadom vypracovania posudku, o výkone budúcej činnosti správcu a o odmene a úhrade výdavkov správcu. V prípade veriteľskej reštrukturalizácie nie je vylúčené, že uvedená dohoda bude trojdohodou medzi dlžníkom, správcom a veriteľmi. Z pohľadu, o aký typ kontraktu ide a ktorým právom sa riadi, ide o *inominátny* kontrakt uzavretý podľa Obchodného zákonníka, pričom sa aplikuje právna úprava Obchodného zákonníka potiaľ, pokiaľ príslušné právne vzťahy nie sú upravené samotným zákonom o konkurze a reštrukturalizácii. ... Pokiaľ ide o odmenu, na ktorú má správca nárok za vypracovanie posudku a výkon funkcie v reštrukturalizácii, zákon nemá osobitné pravidlá pre určenie odmeny správcu, t. j. odmena závisí na komerčnej dohode správcu a toho, kto správcu poveril vypracovaním

posudku (Pospíšil, B.: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii - komentár, Wolters Kluwer. 2016.).

22. Najvyšší súd sa preto nestotožňuje s právnym názorom dovolateľa, že odmenu správcu za výkon funkcie v reštrukturalizácii nebolo možné dohodnúť zmluvne, teda dvojstranným právnym úkonom súkromnoprávnej povahy.

23. V ďalšej časti namietanej právnej otázky, týkajúcej sa potreby aplikovať ustanovenia o mandátnej zmluve, sa ale dovolací súd stotožňuje s dovolateľom, že správca v reštrukturalizácii nekoná v mene dlžníka, keďže nevykonáva žiadne úkony v mene dlžníka. Dlžník si v reštrukturalizácii zachováva právu a aj ekonomickú samostatnosť. Správca vykonáva nad dlžníkom dohľad v rozsahu určenom súdom a spôsobom ustanoveným v zákone o konkurze a reštrukturalizácii, nekoná ale v mene dlžníka. Priame zastúpenie mandanta je pritom základným pojmovým znakom mandátnej zmluvy. Už z uvedeného dôvodu je zřejmé, že analogická aplikácia ustanovení § 566 a nasl. OBZ preto nie je správna.

24. Najvyšší súd je toho názoru, že pri právnom vzťahu medzi správcou a dlžníkom pri výkone činnosti správcu v reštrukturalizácii je správnym riešením analogická aplikácia ustanovení § 577 a nasl. Obchodného zákonníka o komisionárskej zmluve, čo zodpovedá právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie.

25. Pojmovými znakmi komisionárskej zmluvy sú zariadenie obchodnej záležitosti, nepriame zastúpenie a odplatosť. V prípade obchodnej záležitosti nemusí ísť len o prípady uzavretia určitej zmluvy, ale môže ísť aj o iné obchodné záležitosti, to aj dlhodobej a opakovanej povahy. V prípade aspektu konania na účet iného možno zjednodušenie uviesť, že nepriamy zástupca nezastupuje osobu zastúpeného, ale len jeho ekonomické záujmy (Lukáčka, P., Hučková, R., Kubínek, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 1563-1570). Skutočnosť, že zástupca koná na cudzí účet, sa vo vzťahu k tretím osobám nijak neprejavuje a navonok sa jeho konanie nelíši od konania vo vlastnom mene a na vlastný účet. Konaním na účet iného je vyjadrená len povinnosť vzájomného vyporiadania účastníkov tohto vzťahu, a to najmä povinnosť previesť úžitky z konania na zastúpeného a predložiť vyúčtovanie. Samotná skutočnosť, že reštrukturalizačný správca nenadobúda počas reštrukturalizácie v prospech úpadcu žiadne plnenia podľa dovolacieho súdu nevyklučuje možnosť aplikácie ustanovení komisionárskej zmluvy. Správca v reštrukturalizácii vykonáva nad podnikaním dlžníka dohľad, je povinný s odbornou starostlivosťou sledovať vývoj finančnej situácie a obchodnej situácie dlžníka, schvaľuje právne úkony dlžníka v rozsahu určenom súdom, prípadne veriteľským výborom, zostavuje zoznam prihlásených pohľadávok, popiera a zisťuje prihlásené pohľadávky, pričom je zřejmé, že správca uvedené úkony uskutočňuje v záujme riadneho priebehu reštrukturalizácie dlžníka.

26. Vo vzťahu k aspektu odplatnosti najvyšší súd konštatuje, že správca sa v prípade fyzickej osoby považuje za osobu vykonávajúcu tzv. slobodné povolanie a v prípade právnickej osoby, má takáto právnická osoba zapísaná v obchodnom registri v predmete svojej činnosti vykonávanie činnosti správcu v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Skutočnosť, že správca vykonávajúci činnosť v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii túto činnosť vo všeobecnosti vykonáva za odmenu vyplýva aj z právnej úpravy zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj z vyhlášky č. 665/2005 Z. z. Napokon aj z tvrdení sporových strán v posudzovanom konaní vyplýva, že sporové strany rokovali o výške odmeny žalobcu za výkon funkcie správcu v reštrukturalizácii, avšak neprišlo k dohode na konkrétnej výške odmeny. Samotná skutočnosť, že právna úprava v zákone o konkurze a reštrukturalizácii v rozhodnom čase neupravovala nárok na odmenu správcu za výkon funkcie v reštrukturalizácii a spôsob jej určenia je podľa dovolacieho súdu prejavom zohľadnenia práve toho už vysvetleného aspektu, že dlžník si sám zvolil konkrétneho správcu na vypracovanie reštrukturalizačného posudku, ktorý bol následne aj v prípade povolenia reštrukturalizácie ustanovený za správcu. Uvedený postup tak predpokladal, že medzi dlžníkom a správcou príde k dohode o výške odmeny za vypracovanie reštrukturalizačného posudku a súčasne aj za výkon funkcie reštrukturalizačného správcu, pričom právna úprava v zákone o konkurze a reštrukturalizácii takýmto postupom žiadnym spôsobom nezamedzovala. Odplatnosti výkonu funkcie správcu v reštrukturalizačnom konaní nasvedčuje aj neskoršia právna úprava obsiahnutá v § 116 ods. 4 ZKR, v zmysle ktorej má správca v reštrukturalizácii nárok na paušálnu odmenu a náhradu

nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania od dlžníka, pričom správca v reštrukturalizácii sa už ale určuje náhodným výberom.

27. Najvyšší súd považuje ďalej za potrebné poukázať na rozdielnosť úpravy odplaty podľa mandátnej zmluvy a podľa zmluvy komisionárskej, keď v prípade mandátnej zmluvy (pokiaľ nie je medzi zmluvnými stranami dohodnuté inak) je nárok na odplatu viazaný na riadne vykonanie činnosti bez ohľadu na očakávaný výsledok a v prípade zmluvy komisionárskej patrí komisionárovi odplata primeraná uskutočnenej činnosti a dosiahnutému výsledku s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť. Odmenu správcu v reštrukturalizácii je preto potrebné posudzovať v súlade s právnou úpravou vzťahujúcou sa na komisionársku zmluvu.

28. V prípade, ak príde medzi dlžníkom a správcou k platnému uzatvoreniu písomnej zmluvy, práva a povinnosti neupravené ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa budú spravovať uzatvorenou zmluvou a primerane sa budú v neupravených otázkach aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka o komisionárskej zmluve. Ak takáto písomná zmluva medzi úpadcom a dlžníkom uzatvorená nebola, práva a povinnosti neupravené ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa budú primerane riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka o komisionárskej zmluve.

29. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že primeraná aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka vzťahujúcich sa na mandátnu zmluvu na vzťah medzi dlžníkom a správcou v reštrukturalizácii pri výkone činnosti správcu je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolanie žalovaného je v tejto právnej otázke preto nie len prípustné, ale je aj dôvodné.

30. Druhú právnú otázku dovolateľ vymedzil nesprávnym právnym posúdením spôsobilosti znalca vypracovať znalecký posudok na výšku odmeny za výkon činnosti reštrukturalizačného správcu. Znalec zapísaný v znaleckom odbore Ekonomia a manažment, v odvetví Účtovníctvo a daňovníctvo a Kontroling, ďalej v odbore Stavebníctvo, v odvetví Pozemné stavy, Odhad hodnoty nehnuteľností, nebol podľa dovolateľa spôsobilý vypracovať znalecký posudok na výšku odmeny za výkon činnosti reštrukturalizačného správcu.

31. Podľa najvyššieho súdu v prípade druhej právnej otázky nejde v skutočnosti o otázku právnú, ale o otázku skutkovú, týkajúcu sa vysporiadania sa odvolacieho súdu s vykonaným dokazovaním a odvolacími námietkami týkajúcimi sa súkromného znaleckého posudku predloženého v konaní žalobcom. Otázka, či znalecký posudok bol vypracovaný znalcom zaradeným do správneho odvetvia je otázkou, ktorú je potrebné zodpovedať v procese vykonávania a hodnotenia dokazovania.

32. Aj keď sa dovolací súd nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že žalovaný mohol predložiť vlastný súkromný znalecký posudok, keďže dôkazné bremeno o výške žalovaného nároku spočíva na žalobcovi a žalovanému postačuje kvalifikovane spochybníť predložený dôkaz (nemusí následne suplovať dôkazné bremeno žalobcu), dovolací súd sa stotožňuje s tou časťou odôvodnenia odvolacieho súdu, v zmysle ktorej žalovaný neoznačil správny (alebo vhodnejší) znalecký odbor a odvetvie v zmysle vyhlášky č. 228/2018 Z. z. (odbor práva a reštrukturalizačného konania označený žalovaným na pojednávaní 2. októbra 2019 v zmysle vyhlášky č. 228/2018 Z. z. neexistuje a neexistoval), čím by kvalifikovane spochybnil žalobcom predložený súkromný znalecký posudok. Žalovaný v konaní navrhol vypočítať znalkyňu, čo súd vykonal na pojednávaní 1. júna 2020 a žalovaný mal možnosť klásť znalkyni otázky. Znalkyňa pritom uviedla, že odbor, v ktorom je zapísaná, postačoval na vypracovanie znaleckého posudku. Žalovaný na pojednávaní uskutočnenom dňa 13. marca 2023 uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Najvyšší súd poukazuje aj na skutočnosť, že v súlade s § 11 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch“) to, či úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný do zoznamu, posudzuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že v prvom rade je potrebné sporovou stranou kvalifikovane spochybníť správnosť odboru a odvetvia znalca, ktorý úkon vypracoval,

pričom spravidla pôjde o konflikt medzi aspoň dvoma odvetviami znaleckej činnosti, ktorý je následne možné (ak si odstránenie konfliktu vyžaduje odborné vedomosti) odstrániť stanoviskom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v zmysle § 11 ods. 4 zákona o znalcoch.

33. Tak ako už najvyšší súd uviedol vyššie, uvedený proces ale nezodpovedá časti právneho posúdenia veci, ale procesu dokazovania. Dovolateľ sa síce z formálneho hľadiska domáha výkladu právnej normy obsiahnutej v prílohe k vyhláške č. 228/2018 Z. z., uvedená norma je ale svojím obsahom normou s odborným obsahom, z ktorého dôvodu zákon posúdenie správnosti odboru alebo odvetvia znalca zveruje Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

34. Najvyšší súd je v súlade s § 440 CSP vymedzenými dovolacími dôvodmi viazaný. Aj pokiaľ dovolací súd posudzuje dovolanie z hľadiska jeho obsahu a vyvíja snahu o autentické porozumenie dovolateľovi, nie je oprávnený dovoláciu argumentáciu sporovej strany dotvárať. Dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 2. marca 2022 č. k. II. ÚS 608/2021-51, podľa záverov ktorého pokiaľ dovolací súd vyvodil prípustnosť dovolania aj podľa § 420 písm. f) CSP napriek tomu, že dovolateľ v dovolaní explicitne uplatnil dôvody prípustnosti dovolania len podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, konal v rozpore s § 440 CSP a napokon aj v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy. Obsah dovolania žalovaného je jasný, zrozumiteľný a jednoznačne vymedzujúci dovolacie dôvody podľa § 432 CSP v spojení s dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Z uvedeného dôvodu dovolaciemu súdu nebol dovolateľom vytvorený procesný priestor zaoberať sa v rámci dovolacieho prieskumu prípadným naplnením dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a dovolacím dôvodom podľa § 431 CSP.

35. V časti druhej právnej otázky by preto dovolanie žalovaného bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP.

36. Dovolací súd z uvedených dôvodov uzatvára, že dovolanie žalovaného je prípustné v časti prvej právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a súčasne je aj dôvodné. Vzhľadom na prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalovaného najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a podľa § 450 CSP vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

37. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu nárok žalobcu posúdiť podľa ustanovení komisionárskej zmluvy obsiahnutých v § 577 a nasl. OBZ. Výšku nároku žalobcu bude potrebné posúdiť v súlade s § 587 ods. 1 OBZ s ohľadom na uskutočnenú činnosť a dosiahnutý výsledok s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť v čase uzavretia zmluvy.

38. O trovách dovolacieho konania a trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.